

Ο ΤΕΡΙΑΚΛΗΣ ΚΑΦΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΟΛΙΓΟΝ κατ' ὀλίγον ἐξέλιπεν ἀπὸ τὴν Κων)πο-
λιν εἰς ἀκόμη χαρακτηρισμός της, ἐν ἀπὸ τὰ
ἔθιμα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἀπεκρυσταλλοῦντο εἰς
τὴν φαντασίαν τοῦ περιηγητοῦ καὶ διὰ τὰ ὅποια ἡ πό-
λις τόσον εἶδεν ὑλικὸν εἰς τὰ παραμύθια, εἰς τὰς παροι-
μίας καὶ εἰς τὰς φαντασιώδεις ὑπερβολὰς τῆς ἀνατολικῆς
ἐκφράσεως. Τὴν σήμερον κατήντησεν ἡ Πόλις μία κοσμο-
πολις ἀπὸ ἐκεῖνας, τὰς ὅποιας διαμορφώνει πανταχοῦ ὑπὸ
τὸν αὐτὸν νεωτεριστικὸν ῥυθμὸν καὶ τύπον ὁ εὐρωπαϊκὸς
πολιτισμός. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ τεριακλῆς καφὲς ἐσω-
ζετο ἀκόμη εἰς ἓν παρηκμακὸς ξύλινον παράπηγμα σεσα-
θρωμένον παρὰ τὸ Σουλτάν Βαγιαζίτ, ὅπου τοὺς παλαιούς
καιροὺς ἐσύχναζεν ὁ εὐγενὴς καὶ ἀγοραῖος κόσμος. Εἰς
τὸν κήπον τοῦ καφενεῖου ἐκεῖνου, ἢ κάλλιον εἰς τὴν πλα-
τεῖαν, ὑπῆρχε μικρὸς πῆδαξ μὲ μικρὰν μαρμάρινον ἀλλὰ
μαυρισμένην ὑπὸ τοῦ χρόνου γούρναν καὶ μερικοὶ ἐπιζῶν-
τες γηραιοὶ πλάτανοι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἦσαν τοποθετη-
μένοι καναπέδες ξύλινοι καὶ σκαμνία. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ
καφενεῖου ἦτο ἀπλούστατον. Οὐδὲν κόσμημα ὑπῆρχεν εἰς
τοὺς μαυρισμένους καὶ ἀραχνιασμένους τοίχους του, ὅπου
κατὰ τὸν τουρκικὸν ποιητὴν ἢ ἀράχνη ἡρέμα ἐγενεθε τὸν
ἰστὸν της. Ὑψηλὰ μόνον ἐκρέμαντο μερικοὶ ἐπιγραφαι
ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Βίβλον μὲ γράμματα σύμπλεκτα τῆς ἀρα-
βικῆς καλλιγραφίας καὶ ἀπὸ τῆς βιτρίνας τοῦ καφεσοῦ
προέβαλλον εἰς στρατιωτικὴν γραμμὴν οἱ ναργιλέδες μὲ
κρυσταλλίνας φιάλας καὶ λάμποντας τοὺς χαλκίνοους ἐπι-

βολεῖς, ἐνῶ οἱ σπειρωτοὶ τῶν σωλῆνες ἐρυθροὶ ἢ πράσινοι ἐκρέμαντο ὀφιοειδεῖς ἀπὸ τοὺς τοίχους, ἴσως πενταπῆχεις, φέροντες φουντωμένην κεφαλὴν, τῆς ὁποίας τὸ ἐπιστόμιον ἦτο κάτωχρον ἀληθινὸν ἤλεκτρον. Τὸ δάπεδον ἦτο ὀλόγυμνον, ὅπου μερικὰ τραπέζια ἐξηθρωμένα ἐτάσσοντο πρὸ τῆς συνεχείας εἰδούς καναπέ κατὰ τὸ μῆκος ἀμφοτέρων τῶν τοίχων ἐσκεπασμένου μὲ ψιάθαν. Τὸ καφενεῖον ἐκεῖνο ἔψηγε τὸν τεριακλίδικο καὶ ἐκεῖ ποτε ἀνεμετράτο κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τὸ μαχμορλοῦκι τῆς πόλεως. Ἐκεῖ εἰς τὴν ἔκλυτον καὶ ἐκνευρισμένην ἀτμόσφαιραν ἐνεπνέετο ὁ ἀνατολικὸς βίος ἤρεμος, ἀπαθής, μακάριος. Ἐκινεῖτο διὰ τὸ πεπρωμένον, ὠδεύε σιγὰ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς Θείας Προνοίας καὶ θὰ ἔφθανε τὸν σκοπὸν του, ἐὰν τὸ εἶχε προδιαγράψῃ τὸ εἰμαρμένον. Εἰς τὸν ἴδιον τῆς Πόλεως λόφον διηγούντο οἱ γεραίτεροι ὅτι ἤχημαζέ ποτε ὁ τεμπελχανές, ἄμορφον ξύλινον οἰκοδόμημα, εἰς τὸ ὁποῖον περιμαζευόμενοι ἐτρέφοντο οἱ ὀκνηροὶ δημοσίᾳ δαπάνῃ, ἵνα ἐξαπλῶνονται καὶ τεντόνωνται χασμώμενοι ἡμέραν καὶ νύκτα. ὦ Πόλις, ἦσο ἡ χώρα τῶν μακάρων!

Πολλὰ ἀναφέρονται τὰ ἀνέκδοτα τοῦ ὀκνηροτροφείου τούτου. Ἡ τροφή παρετίθετο αὐτοῖς καταβιβαζομένη ἄνωθεν διὰ σίωρας, ἀλλ' ὅταν διὰ πρώτην φοράν εἰδοποιήθη περὶ τούτου ὁ διασημότερος τῶν ὀκνηρῶν, ἱστορεῖται ὅτι ἀνέτεινε τὸ βλέμμα καὶ ἠρώτησε περὶ τῆς τροφῆς, ἂν ἦνε μασσημένη. Ἐπειδὴ δὲ σουλτάνος τις ἐζήτησε γὰ δοκιμάσῃ τὸν βαθμὸν τῆς ὀκνηρίας των, ἔθηκε πῦρ εἰς τὸν τεμπελχανᾶ καὶ περιέμενεν ἔξω τὸ ἀποτέλεσμα. Ὅλοι εἶχον τραπῆ εἰς φυγὴν πλὴν δύο. Ἐνόσω ἐκαίοντο τὰ πέριξ, αὐτοὶ διαδοχικῶς ἐγγίζοντες τὸν τοίχον ἐθεβαιούντο, ἂν ἐθερμάνθη ἢ ὄχι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον βαρυνθέντες καὶ τοῦτο λέγει ὁ εἷς τῶ ἄλλω· δὲν βαρυσάι. ἀδελφέ, καὶ σκοτίζεις τὸν νοῦν σου! Μετὰ τὴν πυρκαϊᾶν ἐκείνην, ὁ τεμπελχανές δὲν ὠκοδομήθη ἐκ νέου, ἀλλ' ἔμεινε φαίνε-

ται ἡ ἐπήρειά του καὶ εἰς πολὺ μεταγενεστέρους χρόνους.

Κατὰ τὸ ἔτος 1554 ἐπὶ σουλτάνου Σουλεϊμάν τοῦ Μεγάλου ἔκτισεν ὁ Χαλεπλῆς ἔμπορος Σέμς-ἐφένδης εἰς τὴν ἰδίαν συνοικίαν διὰ πρώτην φοράν καφενεῖον καὶ ἐκέρδησεν ἐντὸς τριετίας πενήκοντα χιλιάδας φλωρία. Ἔως τότε ὁ καφὲς ἦτο ἄγνωστος εἰς τὴν Πόλιν. Ὑπῆρχον θερμοπωλεῖα, ὅπως παρὰ ταῖς ἀρχαίαις, ὅπου ἐδίδετο ρόφημα φασκομήλου καὶ ὁ Πτωχοπρόδρομος ἀναφέρει καὶ ὀφθίκιον εἰς τὰ μοναστήρια τὸ τοῦ Θερμοδότου, ὅπως καὶ εἰς τὸ τυπικὸν τῆς Μονῆς τῆς Κεχαριτωμένης κατὰ Δουκάγγιον ἀναφέρεται τὸ Κυμινᾶτον. Οἱ τοῦρκοι ὅμως χατζῆδες ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὴν Μέκκαν διηγοῦντο τὰ θαυμάσια πλεονεκτήματα τοῦ καφέ, τὰ ὅποια ἔτυχε νὰ ἀνακαλύψῃ ὁ ἄραψ σέχης Σεδελῆ, ὅταν διερχόμενος τὴν Ἀραβίαν ἐξεφόρτωσε τὰς καμήλους του καὶ ἐκοιμήθη. Ὅταν ἐξύπνησεν, εἶδε τὰς καμήλους εὐθύμους νὰ χοροπηδῶσι καὶ ἐξετάσας εὔρεν ὅτι ἔφαγον αὐταὶ θάμνους καφέ παρατυχόντας. Τὸ νέον ποτὸν εἶχε τότε διαφημισθῆ ἀνὰ τὴν Πόλιν καὶ ἀμέσως ἐπολλαπλασιάσθησαν τὰ καφενεῖα. Ὅλοι οἱ ἀργεῖ, οἱ χαριτολόγοι, οἱ δημήγοροι καὶ πολιτικοί, οἱ δερβίσαι, οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ στρατιῶται ἐπλημμύριζον τὰ καταστήματα ταῦτα, ἅτινα ἐπωνομάσθησαν μεκτέπι-ὄρφαν δηλ. σχολεῖα γνώσεων. Καὶ ὅταν ὁ σουλτάνος Μουράτ ὁ Δ'. ὅπως καὶ ὁ διάδοχός του Ἰμβραήμ ἠθέλησαν νὰ τὰ κλείσωσιν, ἡ διαταγὴ ἐκείνη δὲν ἀπετέλεσε μακρόβιον νόμον, διότι ἐπὶ σουλτάνου Ἀχμέτ τοῦ Δ'. κατόπιν γνωμοδοτήσεως φετῶ τοῦ Μουφτῆ Μπεχαγῆ Μεχμέτ τὰ καφενεῖα ὅλα πανηγυρικῶς ἀνεπέτασαν τὰς πύλας των. Ἀλλὰ μεταξύ ὄλων ὑπερεῖχεν ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου τὴν παρακμὴν εἶχομεν πρὸ ὀλίγου περιγράψαι καὶ τὸ ὅποιον ἐδείκνυσεν ἀκόμη περασμένον μεγαλεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «ὁ τεριακλῆς καφὲς».

II

Ἡ λέξις τεριακλῆς παράγεται βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸν

φάρμακον τὴν θεριακὴν, ἣτις εἶνε ὀπιούχος σκευασία περιζήτητος τὸ πάλαι ὡς πραϋντικὴ τῶν πόνων καὶ ὡς ὑπνωτικὴ τῶν βρεφῶν ἀκόμη καὶ μέχρι σήμερον. Ὡστε τεριακλῆς ἦτο κυρίως ὁ ὀπισφάγος. Γνωστὸν δὲ εἶνε ὅτι οἱ ἀνατολίται πρῶτοι καὶ κατόπιν οἱ εὐρωπαῖοι καπνισταὶ ἀνεμίγνυσον πλειστάκις εἰς τὸν καπνὸν τῶν ὀπιον, εἴτε ἄλλας ναρκωτικὰς οὐσίας πρὸς ἀπονάρκωσιν τῶν αἰσθήσεων. Διασημότεραι τοιαῦται εἶνε τὸ ἐσράρ καὶ τὸ χασις—ἐνώσεως ἰνδικῆς καννάθεως,—ὅπως παρὰ τοῖς Πέρσαις τὸ Μπέντζ, ἣτις εἶνε ἐνώσις στραμονίου καὶ ὑσχυάμου. Κυρίως λοιπὸν τεριακλῆς εἶνε ὁ διὰ τῶν μέσων τούτων ἀπονάρκωθείς καὶ περιπέσας εἰς ἕκστασιν καὶ καταληψίαν ψυχικὴν. Τὴν κατάστασιν ταύτην ἰδοὺ πῶς περιγράφει ὁ πνευματώδης ἰατρός Σκαρλάτος ὁ ἡγέτης τῆς οἰκογενείας Καρατζάδων, ὅστις ἐχρημάτισε τῷ 1730 καὶ διερμηνεὺς τῆς Ὀλλάνδας. «Τὸ ὀπιον εἶνε ὁ ἀληθινὸς πόσιμος χρυσός. Εἶνε ἰατρικὸν ἐξαιρετικὸν διὰ τὰ πάθη τοῦ νοός, τὰ ὅποια διασκεδάζει. Ἰατρεύει τὸν ἔρωτα, μᾶς βυθίζει εἰς γλυκὺν ρεμβασμὸν καί, ὅταν διαλύωνται αἱ ἀτμίδες του, μᾶς μεταφέρει εἰς θυμηδίαν, ἣτις εἶνε ἡ εὐχαριστοτέρα τοῦ κόσμου. Γελῶμεν, τραγωδεῦμεν, ἐξιστάμεθα, πολυλογοῦμεν, χαριεντιζόμεθα, γινόμεθα εὐφυνεῖς, αἰσθανόμεθα τὸν ἑαυτὸν μας πάντη ἀλλοῖον. Διπλασιαζομένης τῆς δόσεως ἀλλοφρονοῦμεν». Εἶνε ὁ τύπος τοῦ τεριακλῆ, ὅταν ἀκόμη εὐρίσκηται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου του. Ἄλλ' ὅταν παρέλθῃ ἡ μέθη αὐτῆ τῶν αἰσθήσεων, ἡ ἀντίδρασις δὲν ἀργεῖ. Τὸ πρόσωπον ὠχρᾶ, οἱ ὀφθαλμοὶ κοιταίνονται καὶ ἀτενίζουσι κάτω, αἱ παρειαὶ εἶνε πλαδαραὶ καὶ ὠχραί, οἱ χαρακτήρες βαρεῖς δὲν μορφάζουσιν οὔτε διασπῶσι τὴν ἀπολίθωσίν του. Εἰς ἐξωτερικὴν κατατομὴν ἀθλιότητος τοιαύτης ὁ νοῦς ἡλίθιος καὶ ἀργὸς στρέφεται περὶ μίαν ἰδέαν, ἀπ' ἧς δὲν ἀπαλλάσσεται, ἀκατανόητον ἰδέαν, ἀληθῆ οὐτοπίαν καὶ φαντασιοπληξίαν εἰδῶλον, πρὸς ἣν ἐννοεῖ ἀτενῶς, ὅπως ὁ βοῦς, νὰ

προσβλέπη. Ὅμιλεῖτε εἰς τὸν τεριακλῆ τοῦτον δι' ἄλλο τι καὶ δὲν σᾶς ἐννοεῖ, ὅσον καὶ ἂν σᾶς προσβλέπη ἂν σᾶς ἀπαντήσῃ, θὰ μεταχειρισθῇ ράβδον ἢ βάνχυσον καὶ ὑβριστικὴν γλῶσσαν. "Ἀφετέ τον! "Ἄν τὸν καλέσητε εἰς δίκην, θὰ δικαιωθῇ, διότι εἰς τὸν δικαστὴν θὰ εἶπῃ ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχε τεριακλῆκι. Μόνος ὁ καφῆς εἰς βαρὺ, πικρὸν καὶ καίμακλιδικο ἀφέψημα θὰ τὸν ἐξυπνήσῃ καὶ σιγὰ σιγὰ θὰ τὸν μεταφέρει εἰς τὴν φυσιολογικὴν του ζωὴν, ὅσον δυνηθῇ· καὶ ὁ καφῆς αὐτὸς ὠνομάσθη διὰ τοῦτο τεριακλιδικός.

III

Ἐνθυμοῦμαι ὅταν ὁ θεὸς μου με ὠδήγησε, νεανίσκον τότε, εἰς τὸν περίφημον ἐκείνον τεριακλῆ καφῆ τῆς Πόλεως κατὰ χάριν ἣν τῷ ἐζήτησα. Ἦτο πρῶτ' καὶ ἀπὸ μακρὰν αἰ κάργες, τὰ μαῦρα βραχνόφωνα πουλιά, ἔκρωζον εἰς τοὺς κουφιασμένους πλατάνους. Ἐσω τοῦ καφενείου δύο τρεῖς ὀμάδες εἰς κύκλους καὶ εἰς κάθισμα ὀκλάδην ἐκάθηντο σκεπτικοὶ καὶ κατηφεῖς ὡς λείψανα νυκτερινῆς εὐωχίας καὶ μόνον ὁ ἀνακυκλιστικὸς ρόγγος ἐνὸς ναργιλῆ ἐνανούριζε τὴν συντροφίαν των. Εἰς τὴν πλατεῖαν δύο τρεῖς θαμῶνες ἐκάθηντο σιωπηλοὶ ὡσαύτως καὶ καπνίζοντες. Ὁ εἰς μόνον νυσταλέος καὶ μαχμουρλῆς ἀπετάθη πρὸς ἓνα ὑδροφοροῦντα δερβίσην ζεεμπιλ ἐκεῖθεν διαβαίνοντα καὶ ἐζήτησε νερὸ τῆς μακαριᾶς. — Πολὺ συνήθως καὶ οἱ νοσοῦντες πίνουσι ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ πρὸς σωτηρίαν των. Ἡ πληρωμὴ εἶνε προαιρετικὴ. — Ὁ δερβίσης, κάτισχνος καὶ γηραλέος, με ξέπλεγα ἀτημέλητα μιλλιὰ καὶ κατάλευκον σκουῖνον, τὸν ὁποῖον διεσταύρωνε πράσινο σειρήτι, ἔφερε κάτωθι τοῦ πολυτρήτου τριβωνίου τοῦ χιρχᾶ ἓνα δερμάτινον σάκκον πλήρη ὕδατος πέριξ τοῦ ὁποῖου ἐκρέμαντο χαλκᾶ καὶ σιδηρᾶ τάσια, ἐφ' ὧν ἦσαν γεγλυμμένα ἱεραὶ ἐπιγραφαί. Τὸ τρίχινον βρακὶ καὶ αἱ κίτρινες ἐμβάδες του ἐξηγρίωνον ἀκόμη περισσότερον τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἱερωμένου

τούτου προσώπου. Ὁ πελάτης τοῦ καφενείου ἔπιε τὸ ὕδωρ προφανῶς μετὰ ψυχικῆς εὐφροσύνης καὶ ὁ δερβίσης ἐπιθύρισε κάτι ἐξάπαντος εἰς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του, ἐκρέμασε τὸ τάσι ἀπὸ τὰ χάλκινα ἄγκιστρα, ἅτινα ἐκρέμαντο ἐκ τοῦ στήθους του καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του. Ἐκαθήσαμεν ἡμεῖς παρέκει, ἀλλ' αἰσθημα ἀσύνηθις ἐκράτει τὴν ψυχὴν μου. Ἐζήτησαμεν ἓνα καφὲ τεριακλίδικο χωρὶς βέβαια νὰ ἔχωμεν τὴν ἀνάγκην του. Ἐγὼ περιειργαζόμενη σχεδὸν ὅλα τὰ καθέκαστα καὶ ἐζήτησον νὰ ἐξακριβώσω ὅσα ἄλλοτε σχετικὰ εἶχον ἀναγνώσει. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ οἱ πελάται τοῦ καφενείου ηὐξάνοντο καὶ οἱ πλεῖστοι, ὅσοι ἦσαν τῶν παρακειμένων συνοικιῶν, προσήρχοντο μὲ τὸν νυκτερινὸν κατάλευκον χιτῶνα φέροντες ἐπὶ πλέον ἓνα σάκκον βαμβακερόν, συνήθως χρώματος κιτρίνου καὶ ἐντελῶς γυμνόποδες περιεπάτου μὲ ξύλινα τσόκαρα. Ὅλοι οἱ θαμῶνες ἐκπνιζον κατὰ γραμμὴν. Αἶφνης ἀκούω ἓνα βαρύγδουπον κρότον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ μίαν λυγρὰν φωνὴν Χοῦ! καὶ ὀπισθὲν μας ἐπῆλθε μία ἀντιφώνησις Χοῦ, Δεδέ! τοῦτ' ἐστι: χαῖρε ἀδελφε! Ὁ θεῖος μου μοὶ λέγει νὰ μὴ φοβηθῶ,, διότι θὰ ὀμιλήσῃ κανεὶς δερβίσης τοῦ τάγματος Ρουφαῆ εἰς τοὺς παρεστῶτας. Ἐκ νέου κροτεῖ ἡ βαρεῖα ράβδος καὶ ἡ προσοχὴ ὄλων περισπᾶται ἐπὶ τοῦ δερβίσου. Εἶνε ἡλιοκαῆς, νεώτατος, ἰσχνὸς καὶ ἐντελῶς ἀτημέλητος. Ἡ κόμη του, δεμένη ἀτάκτως εἰς κοντοὺς βοστρύχους, σκέπεται ἀπὸ ἓν κιουλάφιον μὲ δώδεκα γύρους κωνικόν, καθὼς ἡ μήτρα ἀρμενοεπισκόπου καὶ ὁ μακρὸς χιρῆς του εἶνε παντὶ ἀνέμῳ ἀναπεπταμένος. Ὁ ἴδιος φέρει δερματίνην ζώνην εἰς τὴν ὀσφύν, ἀφ' ἧς κρέμανται ἀπέραντον κομβολόγιον καὶ δερμάτινον τάσιον, κρατεῖ δὲ μακρὰν ράβδον φέρουσαν εἰς τὴν κεφαλὴν ἡμισελτησοῖδη χαλκίην σκαπάνην. Ὅλοι προσεκτικοὶ ἠτένισαν τὸν σοφολογιώτατον τοῦτον τοῦ μωαμεθανικοῦ μοναστηρίου. Ὁ δερβίσης ἤρξατο εἰς ὑψηλὴν ὀθωμανικὴν γλῶσσαν διδάσκων:

«Μέγας ὁ Θεὸς ὁ κοιμίζων τὰ πλάσματα τὴν νύκτα
 «καὶ φωτίζων τὴν ἡμέραν, ἵνα πορεύωνται τὴν ὁδὸν του.
 »Πιστοὶ γίνεσθε ὅλοι ἀγάπῃ πρὸς τὸν Κύριον
 «καὶ αὐτὸς παρέξει ὑμῖν οὐτινος ἐφίεσθε ἀγαθοῦ.

» . . . . .
 » . . . . .

Ὁ μοναχὸς ὅταν ἐτελείωσε τὴν στροφὴν τοῦ ἔσθῃ ἐπὶ
 τινα λεπτὰ ἀκίνητος ρεμβάζων. Κατόπιν, ὡς νὰ συνῆλθεν,
 ἐπεφώνησε μὲ βαρεῖαν φωνὴν ἐκ τοῦ στήθους « Ἀμήν! »
 καὶ ἐξηκολούθησε τὸν ὁρόμον του. Τότε ἀντελήφθη τῆς
 συρροῆς τοῦ πλήθους, ἧτις ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἶχε γίνῃ,
 καὶ τῆς θρησκευτικῆς εὐλαβείας, μεθ' ἧς ἠκροῶντο τοῦ
 ἱερωμένου. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ὅμως ἐκείνης ἡ πλατεῖα τοῦ
 καφενεῖου κατήντησε θορυβώδης. Ἐνομίσαμεν ὅτι ἔπρεπε
 νὰ ἀναχωρήσωμεν. Ἐρριψα τότε ἀκόμη ἐν βλέμμα εἰς τὸ
 καφενεῖον τοῦτο τῶν τεριακλήδων καὶ εἶδον ὅτι κατ' ἀμ-
 φοτέρας τὰς πλευράς του ἐκάθηντο ὀκλάδην θαμῶνες ἀτε-
 νίζοντες πρὸς κάποιον καθήμενον ἐν τῇ γωνίᾳ. Ἐκυψα ἐκεῖ
 καὶ εἶδον γηραλέον σαρικοφόρον, ὅστις διηγεῖτο μεγαλο-
 φώνως ἱστορίαν τινὰ εἰς ἐπήκουσιν πάντων. Ἐξω οἱ πελάται
 τοῦ καφενεῖου ἦσαν μᾶλλον φαιδροὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν
 τοῦ καφέ τοῦ τεριακλίδικου. Ὄταν ἀπεμακρύνθη, τὰ ὠτά
 μου ἐβόιζον ἀκόμη τὰς προτροπὰς τοῦ ἱερωμένου ἐκείνου,
 ἐνῶ ἔμεινα κατάκαρδα εὐχαριστημένος διότι μόλις τότε
 εἶχον ἐννοήσῃ διατί τὰ καφενεῖα ἐκάλουν οἱ Τοῦρκοι σχο-
 λεία τῶν γνώσεων! Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τόσους χρόνους ξε-
 νητειᾶς μου δὲν ἐλησμόνησα τὸν τεριακλίδικο καφέ τῆς
 Πόλεως. Ἐγύρισα, μόλις ἐπέστρεψα εἰς τὴν πατρίδα, δε-
 ξιά-ἀριστερά νὰ τὸν εὔρω, ἀλλὰ μὲ εἶπον ὅτι πλέον δὲν
 ὑπάρχει. Ἡ φαντασία μου ὅμως ἀναπολεῖ τοὺς τεμπέλη-
 δες ἐκείνους καὶ τοὺς τεριακλήδες, τὴν διδαχὴν τοῦ ὀερ-
 βίσου καὶ τὴν μακαριὰ τοῦ νεροῦ τοῦ ἐτέρου μοναχοῦ.
 Καὶ ὅταν περάσω ἀπὸ τὸ Σουλτὰν Βεγιαζίτ ἀμέσως

ἐνθυμοῦμαι τὸν καφὲ τὸν τεριακλίδικο. Ποῦ εἶνε λοιπὸν
οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι καὶ τὰ ἔθιμά των; ὦ Πόλις, ἦσο ἢ
χώρα τῶν μακάρων!

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΝΙΚ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΑΠΟΝΥΧΤΕΡΑ

Ο ΝΕΚΡΟΣ

Ἡ μοῖρα σὺν γεννήθηκες θά τό ἔγραψε
Τὸ χεῖλί σου ποτὲ νὰ μὴ γελάση
κι' ἀγέλαστη ἢ πικρά σου νειότη ἐπέρασε
κι' ἀγέλαστη ἢ πικρὴ ζωὴ σου ἔχει περάσει
Καὶ τώρα ποῦ οἱ λαμπάδες σοῦ φωτίζουνε
κίτρινη μιὰ θωριά καθὼς τὸ θειάφι
ἀλλόκοτο ἓνα γέλοιο μέσ' στὰ χεῖλη σου
σφιχτά-σφιχτά καρφώθηκε κι' ἀστράφτει.

Ο ΠΥΡΓΟΣ

Ἄντικρυ ἐκεῖ ὁ πύργος τῆς ἀθώρητης
βουβός, μανταλωμένος χρόνια στέκει
ἀχάλαστος κι' ἀπ' τῶν βορειάδων τὸ ἀγριομάνισμα
ἀγκρέμιστος κι' ἀπ' τὸ τρελλὸ τ' ἀστραπελέκι.
Κι' ἂν σὺ θαλασσοδέρνεσαι μερόνυχτα
τοῦ κάκου μὲ τὸν νοῦ σου τῶχεις βάλει
φτωχὲ καρβοκύρη ποθοπλάνταχτε
στὸ μαγικὸ νὰ πιάσης ἀκρογιάλι.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ